

Lietuvos ir pasaulio lietuviai susitiko Vilniuje: bendrystės jausmas, jautrios istorijos ir argentiniečių ašaros. Reportažas - II dalis

Pasaulio lietuvių ir Lietuvos tautinių bendrijų dienos renginyje „Aš esu Lietuva. Sujunkime Lietuvą“ Vilniaus Rotušės aikštėje veikusiame paviljonų miestelyje prisistatė aštuonios tautinės Lietuvos bendrijos ir lietuvių bendruomenės net iš 29 pasaulio šalių. Kai kurie į Vilnių atvykę užsienio lietuviai svečioje šalyje gyvena vos keletą metų (daugiausia - Europoje gyvenantys tautiečiai), o kiti yra trečios ar ketvirtos kartos lietuviai (dažniau - atvykę iš Australijos, JAV, Pietų Amerikos šalių). Visi šiam renginiui ruošėsi ištisus mėnesius ir nekantravo pristatyti savo atstovaujamas šalis ir bendruomenių veiklas bei susitikti su bendraminčiais iš kitų šalių - dažnai ne kartą matytais per kompiuterio ekraną, bet dar niekada nesutiktais gyvai.

Ana Vengrovskaja

pasauliolietuvis.lt

Dūzgė kaip bičių aviliai

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) pirmininkė, Nyderlanduose gyvenanti Agita Beržanskaitė pasakoja, kad būtent paskutiniai žingsniai ruošiantis renginiui buvo labai įkvepiantys. PLJS pirmininkė įvertino savo ir kitų paviljonų komandų atsidavimą organizuojant renginį.

„Gražiausia buvo būtent pasiruošimas. Visi čia atvykome apie 8–9 val. ryte ir visos bendruomenės dūzgė kaip bičių aviliai: pilni energijos, kažkiek chaoso – sprendė, kur ką dėti ir, dabar žiūrint, viskas taip gražiai pavyko. Dirbdami kartu sugebėjome viską laiku suruošti“, – sakė A. Beržanskaitė.

PLJS organizacijos pristatyti į renginį atvyko jaunuoliai iš viso pasaulio. Nuotraukoje – PLJS pirmininkė Agita Beržanskaitė | Anos Vengrovskajos nuotr.

Dipukų (angl. *displaced persons* – DP, perkeltieji asmenys) palikuonis Algis Sankauskas į Lietuvą atvyko trečią kartą gyvenime. Pirmą kartą renginyje „Sujunkime Lietuvą“ dalyvaujantis Australijos lietuvis pasakoja, kad jam svarbu buvo lietuvius, ypač mažuosius, supažindinti su savo gyvenamąja šalimi.

„Labai noriu, kad paviljone, ypač vaikai, sužinotų apie Australiją. Esu lietuvis ir mane labai traukia Lietuva, bet taip pat noriu pristatyti Lietuvos vaikams šalį, kurioje gyvenu – Australiją“, – sakė A. Sankauskas.

Jautrios istorijos iš Pietų Amerikos

Pietų Amerikos paviljone prisistatė Urugvajaus, Venesuelos, Čilės, Brazilijos, Kolumbijos, Argentinos lietuviai.

Antonio Baronas iš Venesuelos svetainei *Pasauliolietuvis.lt* pasakojo, kaip, jo gimtojoje šalyje prasidėjus socialinei, ekonominei ir politinei krizei, jis kartu su dar 146 venesueliečiais 2019 m. persikėlė į Lietuvą. Puikiai lietuviškai kalbantis pašnekovas Venesueloje gaudavo 3 eurų pensiją, nors maisto kainos, pasak jo, buvo tokios pat, kaip Lietuvoje. Dabar Kaune gyvenantis ir dirbantis A. Baronas džiaugiasi Lietuvos valstybės suteikta pagalba grįžtant į tėvynę.

„Labai geras organizavimas, labai karšta, nes per ketverius metus atpratau nuo Venesuelos klimato, – pasakodamas išpūdžius iš birželio 30 d. renginio juokėsi pašnekovas. – Aplankiau kitus paviljonus, pasikalbėjau. Labai įsiminė žmonės, kurie ateina, yra susidomėję Venesuela, klausia įvairių dalykų. Labai patinka scenoje skambanti muzika ir šokiai – Venesueloje taip pat šokau kolektyve“.

Gausiai į Lietuvą atvykusiai Argentinos delegacijai vadovavęs šios šalies bendruomenės pirmininkas Juanas Ignacio Fourmentas Kalvelis pasakoja, kad, prieš prasidedant renginiui „Aš esu Lietuva. Sujunkime Lietuvą“, kartu su tautiečiais iš lietuvių tautinių šokių ansamblio „Nemunas“ visą savaitę keliavo po įvairius miestus ir koncertavo.

Venesuelos lietuviai iš krizės krečiamos šalies atvyko prieš ketverrius metus. Pirmas iš kairės - Antonio Baronas. Argentinos lietuviai lankytojus norėjo supažindinti su 2027 m. jų šalyje

vyksiančia Dainų švente. Nuotraukoje dešinėje - J. I. Fourment Kalvelis | Anos Vengrovskajos nuotr.

Jau dešimtą kartą į Lietuvą atvykęs lietuvis atskleidžia, kad daugumai jo vadovaujamos delegacijos narių tai buvo pirmas apsilankymas Lietuvoje. Jų seneliai ar proseneliai į Argentiną atvyko prieš maždaug 100 metų. Apsilankymas šeimos giminėje trečios ir ketvirtos kartos Argentinos lietuviams sukėlė nemažai emocijų.

„Per susitikimus žmonės verkė. Tam tikru metu jie suprato, kur jie yra ir kas čia vyksta. Buvo daug veiksmo, daug koncertų ir tam tikru momentu – tai buvo labai įspūdinga – jie suprato, kad sugrįžo ten, kur gimė jų seneliai. Kiekvienas jų skiria daug laiko savanoriškai lietuviškai veiklai. Tad dabar būti Lietuvoje po tiek daug metų savanoriškos lietuviškos veiklos buvo ypatingas jausmas – tiesiog nėra žodžių.

Didžiuojamės, kad galėjome atstovauti Pietų Amerikos lietuviams keliaudami po visą Lietuvą ir kad tautiečiai Lietuvoje žino, kad mes gyvuojame – trečioji, ketvirtoji Argentinos lietuvių karta“, – pasakojo J. I. Fourment Kalvelis.

Vienas iš Argentinos stendo akcentų buvo pristatyti bendruomenės organizuojamą šokių šventę, kuri šioje šalyje vyks 2027 m.

JAV lietuviai pristatė įvairialypę veiklą ir paramos galimybes

JAV lietuvių bendruomenės narė, Pasaulio lietuvių centre Lemonte dirbanti Rasa džiaugėsi galimybe pabendrauti su kitų šalių bendruomenėmis, su kuriomis ne kartą buvo susitikusi virtualiuose susitikimuose.

„Visi išeivijos lietuviai jaučiame vienodai lietuviybės išsaugojimą, susiduriame su panašiais džiaugsmiais ir problemomis, gerai yra padiskutuoti, pasitarti, pasidalinti patirtimi ir gauti idėjų bei jas paskleisti.

Pagrindinis akcentas, kurį norėjome parodyti, yra tas, kad mes tikrai labai stipriai dirbame siekdami išsaugoti lietuviybę ir Amerikoje jaučiame, kaip kitų šalių bendruomenės su pavydu žiūri į mus ir mato, kaip sėkmingai išsilaikome kartu ir noriai bendraujame“, – sakė Rasa.

Vieną didžiausių paviljonų turėję JAV lietuviai sulaukė lankytojų, kurie domėjosi skirtingomis veiklomis.

„Kai kurie rengėsi viešnagei Amerikoje, kažkas dirba su švietimu, kažkas domisi skautavimu. Kadangi mūsų bendruomenė yra tokia didelė ir darome tiek daug veiklų, kiekvieną atėjusį ir išsakiusį savo interesą nukreipiame, kur galėtų dar daugiau pasišnekėti ir gauti informacijos“, – pasakojo JAV lietuvė.

Viena iš renginio „Aš esu Lietuva. Sujunkime Lietuvą“ rėmėjų – JAV nepelno organizacija Lietuvių Fondas susidomėjusiems paviljono svečiams pasakojo apie savo veiklą. Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė Audronė Pavilčius-Karalius džiaugėsi, kad į paviljoną užsuko ir fondo stipendijas jau gavę jaunuoliai.

„Žmonės klausia, ką mes darome, kokia esame organizacija. Suprantame, kad dauguma lietuvių, bent jau tų, kurie negyvena Čikagoje, nežino apie mūsų fondą, dėl to turime palapinę ir daliname atributiką, kad praneštume apie save. Apsilankę žmonės gali tapti nariais ir mes jų pinigų saugosime, o jų vaikai arba lituanistinės mokyklos, tautinių šokių grupės ir kiti kultūriniai projektai galės iš tų pinigų gauti paramą“, – pasakoja JAV lietuvė.

Dalyviai vertino bendrystės jausmą

Liuksemburgo lietuvių bendruomenės valdybos narys Rytis Virbalis, dalyvavęs ir 2018 m. renginyje „Sujunkime Lietuvą“, džiaugėsi, kad abu renginiai sudomino tiek valdžios atstovus, tiek vilniečius ir sostinės svečius.

„Atmosfera entuziastinga. Palyginus su 2018 m., yra daugiau lankytojų – bet greičiausiai tik todėl, kad, lyginant su pirmąja švente, šiandien yra geresnis oras. Tiek praeitą, tiek šį kartą buvo didelis valdžios dėmesys ir didelis srautas besidominčiųjų“, – sakė Liuksemburgo lietuvis.

Liuksemburgo lietuviai Rytis ir Rita Virbaliai tautiečiams pasakojo apie mažai kam žinomą nedidelę šalį | Anos Vengrovskajos nuotr.

Turkijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Elena Malašauskaitė mano, kad tokie renginiai stiprina kiekvieną bendruomenę.

„Tokie renginiai reikalingi pačioms bendruomenėms, nes jie suteikia motyvacijos, yra priežastis susitikti. Mes esame iš skirtingų Turkijos miestų, prisijungę ir gyvenę Turkijoje, bet grįžę į Lietuvą – tad mums labai šaunu patiems susiburti ir kartu skleisti žinią apie savo bendruomenę ir apie Turkiją. Man, kaip pirmininkei, patinka, kad sutinku kitų bendruomenių atstovus, pirmininkus, valdybos narius. Yra labai šaunu susitikti tokioje erdvėje, kur vieni kitus palaikome ir motyvuojame, vienas kitą pagiriame“, – mintimis dalijosi Turkijos lietuvė.

Turkijos lietuvių organizuotuose Ebru meno dirbtuvėse dalyvavo ir Prezidentas Nausėda (nuotraukoje jo sukurtas paveikslas) | Anos Vengrovskajos nuotr.

Jungtiniame Graikijos ir Kipro lietuvių paviljone lankytojai galėjo nusikelti į Viduržemio jūros pakrantę, taip pat prisidėti prie gražios iniciatyvos – dalyvauti labdaros loterijoje ir aukoti gerumo fondui „Ne apie mane“.

„Šį fondą pasirinkome neatsitiktinai, nes jis yra labai mažas, o mes esame mažos bendruomenės – kartais galime būti nedideli, bet turėti savo širdyje daug užsidegimo, entuziazmo ir daryti didelius darbus“, – pasakojo Graikijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Viktorija Gribinaitė-Naki.

Belgijos lietuvių bendruomenės narė Dalia nuogastavo, kad plušant paviljone pritrūko laiko pačiai pasivaikščioti po kitų šalių paviljonus. Pašnekovė pasakojo, kad į jų paviljoną užsuko ir Lietuvoje viešintys belgai, o lietuviai nemažai klausinėjo apie šalyje veikiančias Europos Sąjungos institucijas.

„Spėjau užsukti į PLB paviljoną – ten didelį išpūdį padarė filmas ir daina (režisieriaus Donato Ulvydo virtualios realybės filmas „Aš esu Lietuva“ – aut.

pastaba). Labai išpūdingai padaryta, parodytos gražiausios Lietuvos vietos ir įpintos į istoriją. Patriotiškumui kelti yra nepakartojama priemonė“, – žavėjosi Dalia.

Italijos lietuvių bendruomenės pirmininkė, Romos lietuvė Elzė Simonkevičiūtė-Di Meglio neslėpė emocijų.

Italijos lietuviai Kultūros ministrui S. Kairiui pristatė projektą „Lietuviška Italija“ | Anos Vengrovskajos nuotr.

„Yra emocinis pakylėjimas ir bendrystės jausmas. Esame viena Lietuva. Norime parodyti ne tik kasdienį bendruomenės gyvenimą, bet ir perduoti Lietuvos lietuviams, kad mes kuriame, darome, puoselėjame Lietuvos kultūrą, tradicijas, kalbą. Norėjome pavaišinti savo vaisėmis, būti svetingi. Kai matai, kad žmonės ateina su entuziazmu, klausia, žiūri – tai pakylėja, nebejauti tų pavargusių kojų“, – su ašaromis akyse sakė Romos lietuvė.

Išgirdo išsimintinų grįžimo istorijų

Vienas iš pasaulio lietuvių ir Lietuvos tautinių bendrijų dienos „Aš esu Lietuva. Sujunkime Lietuvą“ organizatorių – Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės savo paviljonui šiemet akcentu pasirinko rankdarbių temą.

Aštuonios Lietuvos tautinės bendrijos – baltarusiai, latviai lenkai, moldavai ir rumunai, ukrainiečiai totoriai ir kirgizai pristatė tradicinius amatus ir kvietė į gyvasias dirbtuves.

„Rankdarbiai yra būdas parodyti savo tautą ir su kita tauta susipažinti. Labiausiai paviljone dėmesį atkreipia verbos ir jų gaminimas, šis rankdarbis būdingas Lenkijai. Dar labai traukia ukrainiečių bendrijos karoliukų vėrimas, taip pat latviai pina vainikus, totoriai irgi turi siuvinėjimą – kiekvienas lankytojas gali prisidėti prie tų rankdarbių“, – pasakojo Tautinių mažumų departamento atstovė Justina.

Lietuvos lenkų siūlomos verbų gaminimo dirbtuvės iš toli traukė lankytojų akį | Anos Vengrovskajos nuotr.

Jungtiniame Užsienio reikalų ministerijos konsultacijų centro „Grįžtu LT“ ir

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos paviljone institucijų atstovai atsakinėjo į praktinius sugrįžimu į Lietuvą besidominčių tautiečių klausimus.

Pasak Užimtumo tarnybos vyriausiosios specialistės Agnės Skučaitės-Leonavičienės, iš paviljono svečių ji išgirdo ir daug įsimintinų grįžimo istorijų.

„Ką tik girdėjome istoriją: močiutė labai džiaugėsi, kad jos anūkas grįžo iš Ispanijos į Lietuvą ir čia atliko karinę tarnybą. Ta bendrystė ir yra gražiausia šiandienos patirtis. Kai kurias bendruomenes pažįstame iš savo veiklų, tad yra jausmas, kad sutinki savą, tada tas savas supažindina su kitomis bendruomenėmis ir tas bendrumo jausmas yra be galo ypatingas. Visi labai nuoširdžiai pristato šalis, iš kurių atvyko, ir kiekviename paviljone jaučiamas lietuviškumo prieskonis“, – sakė A. Skučaitė-Leonavičienė.

Pirmą reportažo dalį skaitykite [čia](#).

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.